

החברותא

החברותא בטען פנימי לחברים גליון מס 155 בס"ד ערש"ק פר' ואתחנן י"ג מנ"א תשס"א

פנינים יקרים

ואתחנן אל ה' בעת ההיא לאמר (דברים ג) התחננתי אל השי"ת, כי בעת ההיא - ברגע האחרון של הפטירה - אוכל לאמר "ה' אלקים!"

ואתחנן אל ה' בעת ההיא לאמר. משה רבנו פעל בתפלתו לדורות ליתן מתנת חנם... ומאחר שיש אוצר מתנת חנם למה לא ישיג כל אחד ממנו. אלא זה שיודע שאין לו באמת מעצמו כלום וכל מה שמשיג יותר כך נהיה שפל בעיני עצמו יותר זה יכול לקבל מאוצר מתנת חנם. אבל מי שמשיג ונדמה לו שיש לו מה. לאחד כזה נפסק האוצר מת"ח ועכ"פ צריך לראות של יהי' לו גסות הרוח ממה שמשיג.

לנסותך לדעת את אשר בלבבך (דברים ח, ב) והוא כי דרך האנשים הטובים בלבותם לחשוב לאמר הלא צדיקים אנחנו ואהבת ה' בלבנו ומי יתן ובחנו ה' וינסנו כי על משמרתנו נעמוד וכו'. אך המה לא ידעו את רשעת יצרם הרע כי רע ומר הוא ובעת המבחן יפתם וגם יוכל. ומי לנו מדוד המלך ע"ה כי בכל לבבו אמר לפניו בחנני ה' ונסני. אך בהבחננו פתהו יצרו ויוכל והוא מאמרו בחנת לבי פקדת לילה וכו'. ואיך קרה לו דבר זה אם לא שטעה באיכות יצרו כי חשב יוכל לו בעת הנסיון וירא כי לא יוכל לו והכיר איכות יצרו כי רע ומר באופן שאין לאיש לבטוח בכשרונו. וזה יאמר: מה שעינך על לא חמס. דע היה לנסותך לדעת את אשר בלבבך וכו'. כדי שתדע אתה בעצמך את אשר בלבבך כי אתה היית בוטח בעצמך בטוב לבך שלא תמוט לעולם בעת אומר יתב' מי יתן והיה לבכם זה" בעת מתן תורה כי ע"כ בא כפוי טובת השי"ת על שלא אמרו תן אתה כי בטחו בעצמם ולא ידעו כי צריכים עזר משדי. ע"כ ניסה הוא יתברך אותך כדי לדעת אתה בעצמך את אשר בלבבך וראית כי לא עמדת כאשר בכמה ענינים לא עמדו בנסיון באותה שנה.

דברים לזכרו של הרה"ח ר' אברהם חיים זצ"ל בן ילחמ"א מוריני הרב אשר פריינד שליט"א שנה לפטירתו. ביום הסתלקותו של משה רעיא מהימנא אמר את הפסוק: אתם נצבים היום כולכם לפני ה' אלקיכם וכו' ומסיים "הנסתרות לה' אלקינו והנגלות לנו ולבנינו וגו'." (דברים כ"ט) בפירוש ענין הנסתרות רבו המפרשים, ויש המפרשים הנסתרות לה' אלקינו, כלומר מה שנסתר ונעלם מהבנתנו נעביר לה' אלקינו, נתפלל אליו יתב"ש ונבקשנו: הורינו ה' דרכך אהלך באמתך (תהלים פ"ו). כדי שנדע איך להתחסס לענין ומה ללמוד מהענין הנסתר הזה.

בעשתי חשבון הנפש בהתקרב יום השנה הראשונה להסתלקות החבר הנפלא הרה"ח ר' אברהם חיים פריינד זצ"ל עומד לנגד עיני הדמות האצילה של החבר בשתי אגפיה ברמה הפרטנית וברמה הצבורית. חבר נערץ שופע טוב ללא גבול, בעל מדות תרומיות, מתמיד ובעל כשרון עצום ולא מחזיק טיבואת לנפשיה אפילו כמלא הנימה. חושבני שלא נחטיא את אמרי שהוא סימל מציאות של אהבה שאינה תלויה בדבר. נתינה בכל לב בלי כל שאיפה לקבל חזרה. ואם ברמה הפרטנית רק הרי ברמה הצבורית כוחו היה יפה פי כמה וכמה. כח המעמיק של אברמיל היה מופלא ביותר, בכל עת שהיינו מתעצצים עמו בנושאי החברותא והישיבה היה מסוגל לשבת שעה ארוכה בלי להוציא הגה מפיו עד שהיה נראה כאילו "אינו בענינים", ורק לאחר שכל אחד הרצה את דבריו היה אברמיל מישר ההידורים בכמה אמרות קצרות שנסק אור נגהות על כל הענין שבנדון. השכל הישר של אברמיל והדרך הקצרה שבהתבטאות שיקף את המיוחד של בעל תכונות הנפש שלמעלה מהבנתנו. אברמיל התגלה במיוחד בשיחות הנפש שהרצה בעת מתן השעורים ומפגשי חברים. בודאי זכור לחברים (ובמיוחד לותיקים) על המסירות נפש בהחזקת העול הכספי של יד עזרה ובמיוחד בדאגה על חלוקת מצרכי המזון לחגים ולמועדים ואיך שנדר למרחקים על מנת להביא את המימון להוצאות הגדולות בחלוקת המנות הגדושה לכבוד החגים, לאלפי משפחות נזקקות.

ואם ברמה הציבורית עסקינן נזכור ברטט תפלת שבת, חג, וימים נוראים שהעביר בפני התיבה ברגש כחן ובטעם אשר חדרו לתוך העצמות היבשות ועדיין מחלחלות כאלו נשמעו זה עתה. וכן בהתועדות חברים שהתלוו בשירות זמירות ותשבחות שחדרו לעומק הנפש.

פליאה דעת ממני איך הצליח חבר נערץ, שליח צבור נפלא כל כך, להסתגר ולהיות נסתר ברמה מהבנתנו כמו"כ נפלא מאתנו להבין מה הספיק בקצור חייו המופלאים עד להסתלקותו בשמי מרום בדמי ימיו. אכן הנסתרות לה' אלקינו, על החברים והמשפחה ברמה הפרטית להתפלל ולהתחזק באמונה פשוטה ועל כל הנעזרים ברמה הצבורית לעזור ולהתעורר ולעשות חשבון נפש ממה שנפש אצילה זו מסוגלת ללמדנו... יהי זכרו ברוך.

כתב: חברו הותיק הר"ל פרוש.

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

שיחת הרא"ש חולפא"ס - י"ח תשרי תשכ"ו, נכתב ע"י הר"ר כפ' רבנן.

שלימות דקדושה

גירעט אין העם" (הוא דיבר בתוכו), וזה מה שנאמר על משה רבינו שהקב"ה דיבר בו, ולא היה למשה כל חלק בו, וממילא כל דיבור ודיבור בא משליחות הקדושה.

אחד החברים שאל את הרא"ש איך יתכן שמשה רבינו שעלה לשמים וזכה לקרן אור פני השכינה, ובכל זאת לא הרגיש שום חלק באיזה מינימום של הרגשה נעימה מזה שדבר ה' יצא מפיו? הרא"ש ענהו מינה וביה, הרי כתוב ומשה לא ידע כי קרן עור פניו בדברו אתו (שמות ל"ד, כ"ט) המסוה שמשה שם על פניו היה אי הידיעה שקרן עור פניו, וכשהשם דיבר עם משה משה הסיר את המסוה, היינו שידע בבירור שהוא דבר ה' ואין לו כל חלק מצד עצמו, וזה שדבר ה' יצא מתוך הפה של משה, היה בבחינת מה שאמרו חז"ל: שכינה מדברת מתוך גרונו, איך יתכן שאדם קרוץ מחומר, יגיע למצב שיוכל לדבר דבורים עמוקים ביותר ולא להרגיש כל הרגשה, הלא אנו בני אדם ולבני אדם יש תחושה, ואיך יתכן שיעשו פעולה ואח"כ לא להרגיש כלום? אלא כאשר האדם מרגיש את הכאב של הקדושה, בבחינת שכינתא בגלותא, אזי האדם שוקע עמוק עמוק בכאב של הקדושה, עד שרואה בעליל שאין לו כח עצמי כלום, ולא רק שאין לו כח עצמי כלום אלא שהוא ממש כלום (הרא"ש משמש באצבעותיו על ידיו ואמר: "סאיז העפעס? [זה משהו?] דאס איז המציאות? [האם זה מציאות?] צו דען איז בכלל דא ה איך? [האם בכלל יש אני?] וחזר על זה כמה וכמה פעמים שהאדם הוא כ"כ לא כלום עד

צריכים להגיע למצב שיוכלו לדבר הדיבורים העמוקים ביותר, ולדבר דבורים שיש להם השפעה החזקה ביותר בעולם, והדובר לא ירגיש אפילו מינימום שבמינימום מהטיפה שבים מאיזה תחושה נעימה, שממנו יצאו האורות העצומים והבהירות העמוקה, כי באם מרגיש איזה הרגשה נעימה מהדיבורים שיצאו מפיו, אין זה כבר משלמות דקדושה, מי שזוכה לשלמות דקדושה פולט מפיו דיבורים, כאלו נזרקים מהשרוול-כאילו אינו אומרם בכלל הרא"ש התבטא בלשונו: העס ווארפט זיך דבורים פון זיין מויל אזוי פון הארביל, (הדברים יוצאים מפיו כמו שיוצאים מהשרוול) ודייקא אז הדבורים המה ממקור מחצבת הקדושה בשורש העליון שאין שכל האדם משגת אותה כלל, כי שם לית מחשבה דתפיסא ביה כלל, ואם יש איזה אחיזה אפילו המינימלית ביותר, הרי בזה הוכחה שלא בא מאותו מקור דקדושה, ואם הדבור לא בא מאותו מקור דקדושה, הרי ממילא אין זה משלמות דקדושה.

משה רבינו העניו מכל אדם זכה לשלמות דקדושה, עליו נאמר פנים אל פנים אדבר בו (במדבר י"ב, ח'), לא נאמר פה אל פה אדבר עמו, אלא אדבר בו, ההבדל בין אדבר עמו לאדבר בו גדול מאוד, כי אדבר עמו יש איזה מידה מסויימת של תחושה אנושית "הער האט מיט מיר גירעט בין איך דאך העפעס" (הוא דבר אתי הרי אני משהו), אבל אדבר בו אין בחלק האדם שום תחושה ושום ערך, "הער האט אריין

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

ירגיש כלל הכאב של עצמו, וכאשר יש לו איזה כאב מאיזה גורם ומאיזה סיבה שהיא, מיד יעתיקנו לכאב השכינה, ויחשוב הלא מאתו לא תצא הרעות והטוב (איכה ג) ואם בכל זאת יש איזה כאב בעולם או שיש איזה כאב באדם, אין זה אלא בטוי של השכינתא בגלותא, ותראה שמיד כאשר תרגיש את כאב השכינה כאב הקדושה, לא תהא נחשבת הכאב של עצמך כלל, כי פשוט לא תרגיש את עצמך.

הרגשת הכאב של הקדושה אינו דומה לכאב של בשר ודם, הרגשת הכאב של השכינה היא כאב של געגועים לרבש"ע כמו שאמר דוד המלך ע"ה: צמאה נפשי לאלקים, ואני קרבת אלקים לי טוב, הכאב הוא צמאון געגוע המביא לידי ביטול העצמיות לגמרי שלא מרגיש את עצמו כלום, כדי שיהיה לנו אחיזה של ממש בדבקות בורא צריכים להיות אחוים כל הזמן בתפילה ובדבקות להשי"ת, ללא הפסק.

אמר הכותב: מן הראוי להעלות על הכתב מה ששמעתי בשם הרא"ש שדיבר בערש"ק פרשת דברים תשס"א, והכי הוי עובדא:

מאן דהו אמר להרא"ש, שהוא יודע ומכיר את המצב הרוחני שלו, אך אינו מצליח לתקן את עצמו,

הרא"ש הגיב ואמר: כל אחד יודע בדיוק מה הוא צריך לתקן, אבל פשוט אינו רוצה לתקן, וגם לא רוצה לרצות, וגם לא רוצה לרצות כדי לרצות, הרא"ש סיכם ואמר מדארף וועלין ווילען וועלין... (צריכים לרצות כדי לרצות לרצות...).

שיובן שמה שאוחז וממשמש בידיו אינו הוא רק רבש"ע, וזה יתכן רק כאשר שוקע עמוק עמוק בכאב של קדושה.

האדם שמרגיש את הכאב של הקדושה ושואין לו כח מעצמו כלום, נמצאים ממילא בהכרה ברורה שזקוק תמיד לתפילה, כמו שאמר דוד המלך ע"ה: כל היום דבר, כלומר הוא כל היום בדבורים להשי"ת ובדבורים האלה האדם עולה ומתעלה עד שמרגיש במציאות שאין לו מעצמו כלום, והכל הוא מציאות השי"ת.

וזהו שאמר הכתוב: ואני תמיד עמך אחזת ביד ימיני-בעצתך תנחני ואחר כבוד תקחני (תהלים עג) כאשר אני תמיד עמך ולית ליה מגרמיה כלום, אז אחזת ביד ימיני, דהיינו שאז חש האדם בבירור שהשי"ת אוחז את האדם ביד ימין שהיא הקדושה, כמאמר הכתוב ימין ה' עושה חיל ימין ה' רוממה (שם קי"ח) וימין זה קדושה ומכיון שדוד המלך היה בביטול מוחלט לרבש"ע, דהיינו שהיה תמיד עם ה' זכה ל"אחזת ביד ימיני" שהוא הקדושה, ומכיון שהקב"ה אחז את דוד המלך ביד ימינו, היה אצל דוד המלך ברור שב"עצתך" תנחני, דהיינו בעצתך דייקא שכל מה שפעל לתועלת הקדושה, לא היה בזה שום הרגשה של עצמיות, אלא שהכל בכח עצת ה' היא תקום, וזהו "ואחר כבוד תקחני" דהיינו שכל הקדושה הוא אך ורק מכח השי"ת ואין לאדם שום חלק בו.

האדם צריך מאד להיות זהיר כאשר מדבר על הרגשת הכאב של הקדושה, שיהיה באמת הרגשת הכאב של הקדושה, ולא שיהיה הרגשת הכאב של עצמו ורק למען האינטרס יאמר שזה הכאב של הקדושה, כי אז לא יהיה משלמות דקדושה, אלא שהאדם צריך להגיע באמת למטרה שלא

במלאות שנים עשר חודש לפטירתו של חברינו הבלתי נשכח,
 הרה"ח **אברהם חיים ז"ל בנו יחידו של מו"ר הרא"ש שליט"א**, שיום השנה שלו חל ביום
 ראשון ט"ז מנחם אב. מובא כאן קטע שנכתבו על ידו,
 דברים ששמע בשם אביו והעלם על הכתב.
 ויהיו הדיבורים הקדושים הללו לעילוי נשמתו ונזכה בקרוב לגאולה השלמה ולתחיית
 המתים אכ"י"ר.

איך ללמוד מכשלונות החיים שדוקא דרך כשלונות החיים אדם יכול להגיע ולהשיג את הבחינה
 של מבשרי אחזה אלוהה.

אבא שלי דיבר במוצאי-שבועות שאדם צריך ללמוד מדמויות שמדמה לעצמו ציורים שונים
 ומשונים והדמויות מביאות אותו לידי כאב והכאב הזה שבא לאדם דרך הדמויות הוא,
 משום שהקב"ה נמצא בגלות כבר 5745 שנה ורוצה לפדות עצמו, לאקמא שכינתא מעפרא. ולכן
 נותן לכל אדם דמות ציור של כאב הדמיון. כל אחד כפי שיכולתו לסבול את דמיון של הכאב.
 ובמקום שהאדם יקשר את הכאב של הדמיון עם צער גלות השכינה וידע שהכאב הזה, זה לא
 החבר שמכאיב לו. או כשאדם מתאוה ח"ו לתאוה רעה, וקשה לו להתאפק מאד, ובכל
 זאת הוא מתאבק מאבק מר וקשה ורואה באמת שהוא בעצמו אינו יכול להתאפק בשום פנים
 ואופן רק רחמיו המרובים הם שנותנים לו את הכח להתגבר, וההתאפקות מביאה לו כאב עצום.
 שידע שהכאב הזה שכאב לו הוא מצער גלות השכינה, שנותן לו את זה כדי שישתתף בצערו
 על שאיפתו ורצונו העז של הקב"ה לגאול אותו ואותנו מהגלות המר והנמהר שאנו
 נמצאים בו כבר אלפי שנים,

כי באמת האדם הוא בבחינת 'אין' כזה, שאפילו אינו שוה גרגיר קטן ביותר, הוא בבחינת מת,
 וכל רגע ורגע הקב"ה נופח בו רוח חיים כמש"כ 'ויהי האדם לנפש חיה' ומתרגם 'לרוח
 ממלא' ובכל זאת איך אדם שהוא בבחינת "הנני עליך כמי שאין לו ידיים ורגליים כגולם מוטל
 לנגדך" כמש"פ רש"י על הפסוק 'כגמול עלי אמו כגמול עלי נפשי' (תהילים קל"א ב) עושה פעולה
 קטנה מזה עצמו הוא יכול לחיות עם מציאות בורא.

כמו שאבי דיבר היום על זה והיה מלוכש בטלית ותפילין והגביה ציצותיו ואמר בזה"ל איך אין
 כמוני, שפל כמוני, יכול להגביה ציצותיו זה עצמו דבקת הבורא.

שהשמחה במעונם

הר"ר יצחק טוקצ'ניסקי ומשפ' להולדת הנכד

הר"ר יעקב מנדלוביץ ומשפ' להכנס הבן לעול המצוות

הר"ר מרדכי סגל ומשפ' להכנס הבן לעול המצוות

הר"ר גדליה סגל ומשפ' להכנס הנכד לעול המצוות

הר"ר ישעיה גליק ומשפ' להכנס הנכד לעול המצוות

הבחור החשוב עקיבא ממו לאירוסיו

משפ' ק"י לאירוסיו הבת

הר"ר אברהם יעקב קרליץ ומשפ' לנישואי הבת

י"ל ע"י
 מערכת החברותא
 רח' ערני 3
 02 - 5829688 ☎
 פקס: 02 - 5325477
 ת.ד. 5080
 ירושלים 91050

לעילוי נשמת

הרה"ח אברהם חיים ז"ל בן מורנו הרב אשר שליט"א פריינד נלב"ע ט"ז אב תש"ם
 ת. ג. צ. ב. ה.

